

кордону, на основі перевірки новизни, ефективності, рівня безпеки та інших характеристик іноземної технології; прийняття законодавчого акту, що регулює відносини в сфері венчурного інвестування інноваційної діяльності, який передбачає визначення порядку інвестування венчурними фондами науково-технічних робіт на промислових підприємствах.

УДК 338.3

Наталя Равлик, здобувач

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СТРАТЕГІЧНІ ЗМІНИ ЯК БАЗОВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Анотація. Розглянуто стратегічні зміни як базовий чинник розвитку соціально – економічних систем.

Ключові слова: *стратегічна зміна, соціально – економічна система, інноваційний розвиток, нововведення.*

Natalia Ravlyk

STRATEGIC CHANGES AS BASE FACTOR of DEVELOPMENT SOCIALLY – ECONOMIC SYSTEMS

Abstract. Strategic changes as base factor of development are considered socially are the economic systems

Keywords: *strategic change, socially is the economic system, innovative development, innovation.*

В сучасному українському суспільстві будь-які зміни є чинником розвитку соціально-економічних систем, оскільки вони будують конкурентне середовище.

Стратегічна зміна – це процес залучення добре проінформованих людей для реалізації змін, які спрямовані на засвоєння нових способів роботи, завдяки яким виграє вся організація як в теперішній час, так і в майбутньому (Роберт В. Джейкобс).

На думку С.А. Попова, стратегічні зміни – основний конструктивний зміст будь – якої стратегії. Саме стратегічні зміни є головними носіями нової якості в ході розвитку організації і саме стратегічні зміни являються є ключовим об'єктом управління в процесі реалізації як кожної спеціалізованої стратегії, так і корпоративної стратегії в цілому.

Отже проаналізувавши вище сказане, можна сказати, що стратегічні зміни – це дії, що спонукають організацію переходити з одного стану в інший більш перспективніший, та вчасно реагувати на ситуації котрі впливають на її діяльність.

Соціально-економічна система - цілісна сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих соціальних і економічних інститутів та відносин, зорієнтованих на збалансування інтересів у процесі динамічного розвитку суспільства через його інтелектуалізацію та вдосконалення виробництва, розподілу, обміну і споживання ресурсів, товарів і послуг (Н.М. Сіренко).

Стратегічні зміни на підприємстві, обумовлені обраною стратегією або її коригуванням в процесі реалізації, можуть бути як частковими, локальними, так і радикальними і кардинальними. Часткові зміни передбачають окремі зміни в будь-якій сфері діяльності підприємства (зміна пріоритетів, технології, структурні перетворення тощо). Локальні - відбуваються лише у певній сфері діяльності підприємства (перетворення бізнес-процесів, маркетингової політики). Локальні стратегічні зміни

мають місце, коли підприємство виходить із новим товаром на ринок, не змінюючи при цьому сфери своєї діяльності. Радикальні стратегічні зміни на підприємстві обумовлені кардинальною зміною умов функціонування або його стратегії і передбачають більш швидкі фундаментальні зміни в системі управління, структурі підприємства та бізнес-процесах.

Кардинальні зміни зовнішніх умов господарювання обумовлюють стратегічні зміни характеру та рівня ділової активності підприємства, організаційно-правової форми, структури власності, джерел фінансування, збутової політики тощо. До цього типу стратегічних змін відносяться і зміни, пов'язані з впровадженням концепції стратегічного управління на підприємстві.

Існують зовнішні та внутрішні чинники, що зумовлюють потребу в змінах. До зовнішніх чинників відносимо: конкуренція, урядові закони та нормативно – правові акти, новітні технології. Щодо внутрішніх, то сюди віднесемо: визначення або модифікування стратегії, впровадження нового обладнання, тощо.

Можна стверджувати, що еволюційний розвиток соціально-економічних систем призводить до змін, причому основними типами розвитку соціально-економічних системи є екстенсивний, інтенсивний та інноваційний. З положень інноваційного типу розвитку, інноваційні фактори (нова техніка і технології, нова організація праці і виробництва, мотиваційна та інформаційна системи тощо) є базовими факторами соціально-економічної системи. Сукупність даних факторів забезпечить ріст нового, більш стійкого типу розвитку, який буде спроможний набути якісних та адаптованих до ринкового середовища конкурентоспроможних характеристик.

Сприятливе конкурентне середовище можливе при здійсненні інноваційного розвитку. Поняття «нове», «новина», «новація», «інновація», «нововведення» віддзеркалюють шлях розвитку, який веде до змін через оновлення всіх елементів процесу: принципів, методів, цілей, що потребує подолання укорінених звичок, взаємозв'язків, стійких тенденцій і породжує нову якість, як-то: оновлену матеріально-технологічну базу, систему управління, суспільні відносини, новий спосіб життя, новітні життєві стилі.

Життєздатність національних економік насамперед визначається масштабами та якістю впровадження нових ідей, нових технологій, нових управлінських систем, нових продуктів, які є результатом розвитку науки та інноваційної діяльності. Коли відсутні важливі інноваційні зміни, економіка скочується до стагнації.

Тому головними проблемами сучасної ідеології управління є питання інноваційної діяльності. За кордоном, у першу чергу в США, Німеччині, виходить багато літератури з питань інноватики, у якій висвітлюються різні погляди на сутність теорії інноваційного розвитку, аналізуються успіхи і невдачі американських та інших компаній протягом тривалого часу. Автори роблять висновки, що нововведення підкоряються певним законам і можуть бути передбаченими. Так, дедалі більша кількість дослідників підтримують хвильову, циклічну концепцію розвитку нововведень.

Отже, інноваційна діяльність в образі інноваційних факторів відображає базові фактори соціально – економічних систем. Саме при здійсненні стратегічних змін відбувається перехід до більш стійкого типу інноваційного розвитку.

На сьогоднішній день є досить актуально дослідити закономірності процесів розвитку, формування новацій, нововведень, механізмів управління змінами, подолання опору нововведенням, адаптації до них людини, використання та поширення інноваційних потоків, інноваційної діяльності, їх вплив на сферу конкуренції, на розвиток суспільства в цілому. Лише при комплексній оцінці усіх цих понять можливо ефективно ввести нововведення чи зміну в потрібне місце та у потрібний час.